

רע"פ 7658/18 - אורן זוהר נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 7658/18

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: אורן זוהר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בעפ"ג 18-07-37698 מיום 4.10.2018 שניתן על ידי סגן הנשיא א' אליקים והשופטים ר' בש וא' פורת

בשם המבקש: עו"ד אילן אלימלך

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (סגן הנשיא א' אליקים והשופטים ר' בש וא' פורת) בעפ"ג 18-07-37698 מיום 4.10.2018, במסגרתו התקבל ערעורה של המשיבה על קולת העונש אשר הושת על המבקש בגזר דינו של בית משפט השלום בעכו (השופט הבכיר י' בכר) בת"פ 17-09-31644 מיום 4.6.2018.

2. ביום 25.9.2017 הרשיע בית משפט השלום בעכו את המבקש על פי הודאתו בעבירות של התפרצות למקום מגורים לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) וגניבה לפי סעיף 384 לחוק.
3. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 6.9.2017 ניסה המבקש לפרוץ לדירת שכנו (להלן: המתלונן), שהיה מאושפז בבית חולים באותה עת. לאחר שניסיון הפריצה כשל, רכש המבקש פטיש ואיזמל, פרץ את סורג חלון הדירה ונכנס אליה דרכו. לאחר שנכנס לדירה, נטל מתוכה המבקש מכשיר טלוויזיה, שלושה מכשירי מודם, מצלמה, מארז מחשב נייד וארבעה רמקולים שהיו בדירה, והעבירם לדירתו הממוקמת מעל לדירת המתלונן.
4. בגזר דינו בחן בית משפט השלום את מדיניות הענישה הנוהגת; את הפגיעה שחלה כתוצאה ממעשיו של המבקש בערכים החברתיים של הגנה על רכוש הציבור וביטחון והגנה על קניין הפרט; ואת המלצות שירות המבחן להימנע מלגזור על המבקש מאסר בפועל משיקולי שיקום, ולהשית עליו מאסר מותנה ופיצוי למתלונן לצד התחייבות כספית, צו מבחן וצו של"צ.
- בית המשפט קבע כי "אף אם ראוי לקבוע מתחם ענישה" הנע בין 4 חודשי עבודות שירות ל-22 חודשי מאסר בפועל, בהתאם למדיניות הענישה הנוהגת, הרי שיש לחרוג לקולא ממתחם זה בעניינו של הנאשם משיקולי שיקום ולקבל את המלצות שירות המבחן. זאת לאור המלצות שירות המבחן ומאחר שפגיעת המבקש בערכים החברתיים שצוינו לעיל הינה "ברף הנמוך"; מעשיו בוצעו כלפי אדם שיש לו היכרות מוקדמת עימו ועל רקע שימוש בסמים וטיפול פסיכיאטרי; המבקש הביע חרטה על מעשיו; והוא החל בהליך טיפולי ושינה את אורחות חייו.
5. לאור שיקולים אלו, גזר בית משפט השלום על המבקש 5 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים לבל יבצע שוב עבירות של גניבה והתפרצות למקום מגורים; פיצוי למתלונן על סך 3,000 ש"ח; וצו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 120 שעות, והטיל עליו צו מבחן למשך 12 חודשים.
6. המשיבה ערערה על קולת העונש לבית המשפט המחוזי. בערעורה טענה כי העונש שהוטל על המבקש אינו הולם את חומרת מעשיו, ועמדה על כך ששירות המבחן מצא כי המבקש הינו אדם "מוניפולטיבי". משכך, לשיטתה לא היה מקום לחרוג לקולא ממדיניות הענישה הנוהגת כלפי העבירות אותן ביצע המבקש.
7. מנגד, המבקש טען כי בהתאם לקביעת בית משפט השלום, יש להעדיף בעניינו שיקולי שיקום ולהקל בעונשו. זאת, בטענה כי מעשיו אינם חמורים; ובציינו כי החל בהליך השיקום, במסגרתו שילם למתלונן את הפיצוי שנפסק על ידי בית משפט השלום והחל לעבוד לפרנסתו.
8. בפסק דינו קבע בית המשפט המחוזי כי העונש שנגזר על המבקש "חריג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנהוגה", וכי אין הצדקה לחריגה זו.
- בין היתר, נקבע כי בניגוד לעמדת בית משפט השלום, העובדה כי המבקש פרץ לדירת שכנו, אותו הכיר קודם לכן, היא "נסיבה מחמירה ולא מקלה"; וכי הפגיעה בערכים החברתיים שצוינו לעיל כתוצאה ממעשי המבקש "חמורה

מאוד" מאחר שניצל את העובדה כי ידע ששכנו אושפז ולא שהה בדירתו, פרץ לדירה באמצעות פטיש ואיזמל שרכש לצורך כך לאחר שניסיון הפריצה הראשון כשל, וגנב עשרה פריטים מהדירה. כמו כן, נקבע כי גזר הדין לא ביטא את התרשמות שירות המבחן כי המבקש תיאר את המניע למעשיו באופן מניפולטיבי, בטענה כי פנו אליו "סוכני מוסד שביקשו [...] להיכנס לדירת המתלונן", וכי הדבר מעיד כי המבקש לא נטל אחריות על מעשיו "בצורה כנה".

באשר לקביעת בית משפט השלום כי יש להקל בעונשו של המבקש משיקולי שיקום, נקבע כי העונש שנגזר אינו משרת שיקולי הרתעה למניעת עבירות מהסוג בו הורשע; וכי לא די בכך שהמבקש הביע את רצונו להימנע משימוש בסמים והחל להתייצב לטיפול ביחידת ההתמכרויות כדי להצדיק חריגה לקולא ממתחם הענישה.

9. לאחר שהתייחס למדיניות הענישה הנוהגת ושקל לקולא את עברו הפלילי של המבקש, גזר עליו בית המשפט המחוזי 9 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.

מכאן בקשת רשות הערעור שלפניי.

10. בבקשתו לרשות ערעור טוען המבקש כי בית המשפט המחוזי שגה כשהתערב בעונש שנגזר עליו על ידי בית משפט השלום. מכל מקום, לטענתו היה על בית המשפט המחוזי לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, וכי החלטתו "מבטלת קליל את שיקולי השיקום אשר קיבלו מעמד בכורה לאחר תיקון 113 לחוק". לכן, לשיטתו, קיימת חשיבות עקרונית לדון בעניינו, באופן אשר מצדיק מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי".

עוד נטען כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר ייחס חומרה מיוחדת למעשיו של המבקש. בפרט, נטען כי לא היה עליו לייחס למבקש ידיעה על כך שהמתלונן היה מאושפז בעת שפרץ לדירה, מאחר שהדבר לא צוין בעובדות כתב האישום בהן הודה.

כן נטען כי בית המשפט המחוזי לא העניק משקל מספיק לנסיבותיו האישיות של המבקש, ובהן העובדה כי אין לחובתו עבר פלילי; הוא נטל אחריות על מעשיו; וכי הוא החל בהליך שיקומי והביע את רצונו להיעזר בגורמי טיפול.

11. דין הבקשה להידחות.

12. הלכה היא כי תינתן רשות ערעור על חומרת העונש רק במקרים נדירים במיוחד, בהם ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה המקובלת בנסיבות העניין (רע"פ 9938/17 דהאן נ' מדינת ישראל (1.1.2018)).

בענייננו, לא מצאתי כי העונש שגזר בית המשפט המחוזי על המבקש חורג ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות בהן הורשע, אלא נהפוך הוא, אלא אף בכך יש כדי עשיית חסד עם המבקש בעוד בית משפט השלום חרג ממנה באופן משמעותי.

די בכך בכדי לדחות את הבקשה.

13. אף לגופו של עניין, אין להקל בעזות המצח של המבקש, אשר פרץ לדירת שכנו בידיעה כי הוא אינו נמצא במקום, וגנב ממנה את רכושו תוך ניצול הקרבה הפיזית בין דירת שכנו לדירתו.

בעבירות ההתפרצות יש חומרה יתירה לנוכח הפגיעה בפרטיותו ובערעור ביטחונו האישי של קורבן העבירה, ולא אחת עמד בית משפט זה על החומרה שבעבירה זו ועל ההלימה העונשית הראויה לנוכח כך.

יפים לענייננו דברים שנכתבו על ידי חברי א' שהם בעניין ערג' (רע"פ 398/14 ערג' נ' מדינת ישראל, פסקה 8 לפסק הדין (16.03.2014)):

"עבירות ההתפרצות והגניבה, הפכו, למרבה הצער, לנפוצות במחוזותינו, הן פוגעות ברכושו של הציבור, מערערות קשות את תחושת ביטחונו, ומנפצות לרסיסים את התפיסה לפיה ביתו של אדם הוא מבצרו. בית משפט זה עמד, לא פעם, על כך שחומרתן של העבירות, לצד נפוצותה של התופעה, מצריכות נקיטת יד קשה עם העבריינים."

על אף חשיבותם הרבה של שיקולי שיקום, הם אינם חזות הכול, ולצידם ניצבים שיקולי הרתעה והגנה על שלום הציבור (השו"ע"פ 5626/14 לנקין נ' מדינת ישראל (2.8.2015)).

14. הבקשה נדחית, אפוא.

ניתנה היום, כ"ג בחשון התשע"ט (1.11.2018).

שׁוֹפֵט